

Hoppet

Hoppet er en film om hvordan det kan være å komme til et nytt land som asylsøker. Hovedpersonen Azad er 12 år og havner i Sverige uten foreldrene sine. Han må klare seg helt på egen hånd. Filmen er spesielt velegnet i samfunnsfagsundervisningen på mellomtrinnet, men kan også brukes i småtrinnet.

HANDLINGEN

Filmen handler om brødrene Azad og Tigris som vokser opp i nord-Irak, i et område der kurderne blir utsatt for trakassering og forfølgelse av de irakiske myndighetene. Foreldrene deres ønsker å flykte til Tyskland, der en bror av faren allerede bor. De vet at det kan være lettere å få lov til å bosette seg der, dersom barna reiser først på egen hånd og søker om asyl. Derfor sender de barna av gårde, og lover å komme etter senere.

Dessverre blir barna sviktet av menneskesmuglerne som de blir overlatt til. På Arlanda flyplass i Sverige oppdager de at de ikke har billett til Tyskland. En venn av faren som var med på turen, skal søke asyl i Sverige, og barna løper derfor etter ham og later som om de er barna hans i stedet. Det går han motvillig med på.

Tigris har mistet evnen til å snakke etter et bombeangrep som de var utsatte for i Nord-Irak, og det blir Azad som må ha hovedbyrden med å finne ut av hvordan han kan leve i Sverige. Familien til farens venn behandler barna dårlig, og Azad blir tvunget til å lyve om hvem han er og hvor gammel han er. Heldigvis er han god til å hoppe høyde, og det bringer ham i kontakt med noen vennligsinnede svensker. Friidrettsgruppa skal til Tyskland for å konkurrere, og Azad øyner et håp om at han kan finne foreldrene sine der. Han har blandede følelser for foreldrene fordi de sendte ham av gårde og ikke har kommet for å hente ham, men situasjonen i Sverige er blitt så vanskelig for dem at han ikke har noe annet valg. Han sørger for at broren blir smuglet med på turen, og da han skal til å hoppe under friidrettsstevnet oppdager han foreldrene sine. Men samtidig er han blitt så styrket av alle utfordringene han har løst, at han tenker til seg selv: "De kan ikke bare dukke opp slik, og tro at alt er som før. Fra og med nå gjør jeg hva jeg vil."

OM FILMTEAMET

De fleste skuespillerne i filmen har selv erfaringer med det å søke asyl. Han som spiller Azad kom til Sverige da han var 6 år. I en dokumentarfilm om selve filmen forteller han at han bodde selv i akkurat samme boligområde som i filmen, da han kom til Sverige. Hun som spiller moren hans i filmen ble lei seg da hun leste manuset, fordi "alt som hendte i filmen også hendte i virkeligheten". Han som spiller Tigris husker tilbake til hvordan han selv måtte forlate alt sammen, alt han eide og alle sine venner, for å reise til Sverige da han var liten. Også "stemoren" deres forteller om hvor vanskelig det var å komme til Sverige, og hvordan hun måtte ha profesjonell, psykologisk hjelp for å takle usikkerheten og angsten som oppstod.

En av forfatterne bak filmen er Moni Nilsson, som også har skrevet de populære bøkene om Tsatsiki. Regissør er den norske filmskaperen Petter Næss, som tidligere blant annet har regissert Bare Bea og to av

Filmstudieark

Forfatter: Per Terje Naalsund
Klassetrinn: [1. - 4. trinn, 5. - 7. trinn]
Fag: Norsk, Samfunnsfag
Tema: Konflikt/krig og menneskerettigheter, Kulturmøter/-konflikter, Oppvekst/familie, Nordisk

Fakta

Originaltittel: Hoppet
Regi: Petter Næss
Roller: Ali Ali, Peter Stomare, Kajsa Berqvist, Dler Rasul, Shagul Tofik, Mehmet Aras, Ia Langhammer, Mariwan Tofik, Maria Göranzon og Rikard Jarl.
Manus: Moni Nilsson og Kurt Öberg
Genre: Barnefilm
Nasjonalitet: Sverige
Produsent: Happy Zingo Lotta Nilsson og Joachim Stridsberg
Produksjonsselskap: Sonet Film, Happy Zingo og Cinenord
Musikk: Nils Petter Molvær
Lengde: 1 t. 28 min.
Distribusjon: Oro Film
Produksjonsår: 2007
Aldersgrense: 7 år

Filmplakat:

Elling-filmene.

1. Å JOBBE MED FILMOPPLEVELSEN

En god måte å innlede bearbeidingen av filmen på, er å la alle elevene få tegne en scene som de husker godt fra filmen. De bør få et A5-ark og tilgang på fargeblyanter. Forklar dem at en scene er det samme som en situasjon der personene i filmen gjør noe bestemt eller opplever noe bestemt. Be elevene om å tegne det de selv husker best, og ikke hva den som sitter ved siden av tegner. Som regel fører dette til at bare noen få av elevene tegner samme scene.

Etterpå kan læreren samle inn tegningene og be eleven som har tegnet å fortelle om tegningen sin. Kanskje har de tegnet noe som læreren kan utdype og forklare noe mer om. Deretter kan læreren dele klassen i to eller tre, og gi tegningene tilbake. Nå skal elevene jobbe sammen i grupper og forsøke å sette tegningene i den rekkefølgen scenene skjedde i filmen. Slik får mangjenfortalt filmen ved hjelp av bilder. Det blir da to-tre forskjellige bildefortellinger der høydepunktene fra filmen blir gjenfortalt.

Til sist kan man henge opp bildefortellingene (tegningene) på veggen. La gjerne elevene helt til sist få skrive noe til sin egen tegning: Det kan enten være det som blir sagt i denne scenen, eller det som noen tenker i denne scenen, eller rett og slett en forklaring av hva som skjer.

Dersom læreren er glad i å fortelle for elevene, bør det hele avsluttes med at læreren leser høyt og dramatiserer billedfortellingene for elevene. Det er også mulig å iscenesette små skuespill av fortellingene, dersom elevene er motiverte for det.

2. Å FORSTÅ MER AV FILMEN

De aller fleste filmer ligner på eventyr i oppbyggingen sin, med en helt, hjelpere, et mål og noen motstandere eller utfordringer som de må overvinne. Noe som skiller film fra eventyr er at film i mye større grad spiller på følelsene våre. En annet viktig trekk er at film ofte forsøker å late som om det den forteller om er virkelig, mens eventyr jo er eventyr. Derfor kan det være lurt å bevisstgjøre elevene at film er en fortelling – og ikke virkelighet, og at denne fortellingen er formet utfra et bestemt perspektiv: At hovedpersonen skal stå overfor en størst mulig utfordring, og at dette er noe han må klare mest mulig på egen hånd. Det er derfor Azad møter så mange problemer og er omgitt av så mange mennesker som ikke vil hjelpe ham.

Jobb gjerne med følgende spørsmål:

Helten

Hvem er helten i fortellingen? (Azad.) Hvilke egenskaper har han? Er det noe han er god til? Er det noe han er dårlig til? Er det noe han trenger hjelp til?

Hjelperne

Hvilke hjelpere har han? (Tigris, venninnen, pølseselgeren, vennen Marcus.)

Hva slags hjelp får han av Tigris, og hvordan hjelper han selv Tigris? (Nøkkelreplikk: "Deg og meg kan ingen slå!")

Hvordan hjelper venninna (datteren i huset) ham?

Hva hjelper pølseselgeren ham med? (Nøkkelreplikk: "Vet du hva?" sier pølseselgeren da Azad kommer og sier at han ikke har det bra: "Gå på oppdagelsesferd, så kanskje du får se alle ting som er bra! Det finnes mennesker som ikke våger å se, og dem som ikke en gang orker forsøke. Og slik er ikke du!")

Hva må han gjøre for å bli venn med Marcus? (1. spise mer; 2. tørre noe; 3. hoppe høyere.)

Hvordan vil dere skildre vennene hans – er for eksempel pølseselgeren en som dere ville turt å bli venn med?

Virker Marcus lett å bli venn med? Hva skjer første gang han forsøker? (De bare ler av ham og av den dårlige svensken hans og av klærne hans; Marcus spør om ham ypper seg og prøver å stirre ham i senk.)

Er foreldrene hans hjelpere?

Motstanderne

Hvilke motstandere har han? (De som sier at høydehopp er for jenter, Menneskesmuglerne, de politiske forholdene i Irak, "Stefamilien", regelverket for asylsøking, tolleren)

Hva er det stefamilien hjelper Azad med? Og hva er det de IKKE hjelper han med?

Hvem er det som verken kan hjelpe ham, eller er en motstander (Skolen, de som jobber med asylsøkerne.)

Hvorfor kan ikke skolen hjelpe ham? Hvorfor kan ikke myndighetene hjelpe ham?

Målet

Hva er målet hans? (Å få leve som seg selv, å finne foreldrene igjen, å få Tigris til å snakke igjen.)

3. Å JOBBE MED FILMENS TEMA- SAMFUNNSFAG 1.-4. KLASSE

I følge læreplanen skal elevene i 1-4. klasse "samle opplysninger fra globus, kart og digitale kjelder og bruke dei til å samtale om stader, folk og språk", "samanlikne liv og virke i Noreg og i nokre andre land", "samtale om toleranse og om korleis møtemellom ulike kulturar kan vere både gjevande og konfliktfylte" og "drøfte oppfatningar av rettferd".

Bruk gjerne filmen til å snakke om kurdernes situasjon som et folk uten eget land, om problemene i Irak og om hvilke kulturkonflikter kurdene i filmen opplever i dagliglivet i Sverige.

5. - 7. KLASSE

I 5.-7. klasse skal elevene kunne "registrere flyktningstraumar, forklare kvifor somme rømmer frå heimlandet sitt, og drøfte korleis det kan vere å kome til eit framandt land som flyktning", "gjere greie for kva eit samfunn er, og reflektere over kvifor menneske søker saman i samfunn", "forklare skilnader mellom å leve i eit demokrati og i eit samfunn utan demokrati" og gjere greie for ein aktuell konflikt og drøfte framlegg til løysing".

Bruk gjerne filmen for å trenge mer inn i situasjonen for flyktninger i Norge, særlig for barn. Redd barna forteller at "I 2006 kom 349 barn alene til Norge som asylsøkere. De kom hovedsakelig fra krigsrammede land som Irak, Somalia, Afghanistan, Russland og Sri Lanka. Den største andelen er mellom 15 og 18 år, og 80 % av barna er gutter." Mer informasjon om barn som søker asyl kan dere finne på nettsidene til Redd Barna, Utlendingedirektoratet og kampanjen "Nestekjærlighet.no" som filmskaperen Margreth Olin var initiativtaker til.

Norsk Filminstitutt

Adresse Oslo: Dronningens gate 16 0152 Oslo, +47 22 47 45 00
Adresse Bergen: Media City Bergen, Lars Hilles gate 30, 5008 Bergen